ІНТЭРАКТЫЎНЫ ПЛАКАТ ЯК СРОДАК ПАВЫШЭННЯ ЭФЕКТЫЎНАСЦІ ВУЧЭБНЫХ ЗАНЯТКАЎ ВА ЎСТАНОВАХ ДАШКОЛЬНАЙ АДУКАЦЫІ (на матэрыяле тэмы “Мая Радзіма — Беларусь”)

Ягадка Алена Генадзьеўна

Анатацыя. *У артыкуле прадстаўлены матэрыял для правядзення заняткаў з выхавацелямі дашкольнай адукацыі. Аўтарам распрацаваны алгарытм стварэння і выкарыстання інтэрактыўнааг плаката на вучэбных занятках у сістэме дашкольнай адукацыі. Раскрываюцца асаблівасці працэсу стварэння інтэрактыўнага плаката з выкарыстаннем сервіса LearningApps на матэрыяле грамадзянска-патрыятычнай тэматыкі.*

Укараненне сучасных тэхналогій, інавацыйных форм, метадаў і прыёмаў навучання ў сістэму дашкольнай адукацыі дазваляюць хутка і эфектыўна дасягнуць станоўчых вынікаў. Прымяненне сучасных сродкаў візуалізацыі ў адукацыйным працэсе дапамагаюць дзіцяці дашкольнага ўзросту пазнаёміцца з разнастайным па характары матэрыялам, даведацца пра вядомых людзей, славутыя мясціны, родны горад, прыроду Беларусі, культурныя традыцыі беларусаў (ткацтва, лазапляценне, саломапляценне, народны касцюм і г.д.). Інтэрактыўныя плакаты з'яўляюцца выдатнай дапамогай у працэсе правядзення заняткаў. Яны не толькі могуць утрымліваць багаты матэрыял, але і здольныя прадастаўляць яго ў нагляднай, інтэрактыўнай форме. Дзякуючы гэтаму можа быць вырашана адна з найважнейшых задач адукацыйнага працэсу ў сістэме дашкольнай адукацыі — уключыць выхаванцаў у актыўную пазнавальную дзейнасць, навучыць дзіця бачыць прыгожае і здзіўляцца. На першы погляд, некаторыя элементы могуць быць яшчэ не зусім зразумелымі дзіцяці, аднак яны абавязкова пакінуць след і акажуць станоўчае ўздзеянне на фарміраванне асобы.

Кожны з педагогаў разумее, што выхаванне каштоўнаснага стаўлення да сваёй Радзімы пачынаецца з таго, што бачыць вакол дзіця. Прапанаваны сцэнарый заняткаў на тэму “Мая Радзіма — Беларусь” з прымяненнем прыёмаў візуалізацыі (інтэрактыўны плакат) адрасаваны выхавацелям дашкольнай адукацыі.

Мэта: павышэнне прафесійнай кампетэнтнасці педагагічных работнікаў дашкольнай адукацыі ў сістэме грамадзянска-патрыятычнага выхавання дзяцей дашкольнага ўзросту праз прымяненне сродкаў візуалізацыі (інтэрактыўнага плаката).

Задачы:

пазнаёміць педагогаў з тэхналогіяй стварэння інтэрактыўнага плаката з дапамогай сервіса LearningApps;

раскрыць асаблівасці выкарыстання інтэрактыўных формаў і прыёмаў на занятках грамадзянска-патрыятычнага выхавання дзяцей дашкольнага ўзросту;

матываваць педагогаў да актыўнай творчай дзейнасці;

стварыць ўмовы для прафесійнага самаўдасканалення педагагічных работнікаў.

Матэрыял і абсталяванне: канверты з QR-кодамі, мультымедыйная прэзентацыя, інтэрактыўны плакат з практыкаваннямі сервіса LearningApps, кветка “Васілёк”.

Удзельнікі: выхавацелі дашкольнай адукацыі.

Удзельнікам загадзя раздаюцца канверты з QR-кодамі. Удзельнікі размяркоўваюцца на дзве групы па колеры QR-кодаў і займаюць месцы за сталамі.

Слова да ўдзельнікаў.

Грамадзянскае і патрыятычнае выхаванне дзяцей дашкольнага ўзросту з'яўляецца асновай выхаваўчага працэсу. Падзяліцца вопытам і ідэямі для павышэння эфектыўнасці адукацыйнага працэсу з выкарыстаннем інавацыйных прыёмаў — асноўная ідэя нашай сустрэчы.

Кожнаму чалавеку трэба ведаць, хто ён і адкуль, памятаць пра свае карані. Любоў да свайго народа, роднай зямлі робіць чалавека больш годным і моцным. Каб нашы дзеці раслі паспяховымі, упэўненымі ў сабе людзьмі, трэба з самага ранняга ўзросту прывіваць ім пачуццё павагі да роднай краіны і народа.

Прапануецца ўспомніць асноўныя паняцці, якія ўключаюцца ў змест працы па грамадзянскім і патрыятычным выхаванні, праз адказы на пытанні.

1. Асаблівы палітычны інстытут, які забяспечвае сацыяльную абароненасць насельніцтва, абарону і бяспеку краіны? (Дзяржава).

2. Айчына, краіна, у якой жыве чалавек і нарадзіўся? (Радзіма).

3. Чалавек, які любіць сваю краіну? (Патрыёт).

Дзіцячы сад — гэта месца, дзе дзіця атрымлівае вопыт шырокага эмацыйна-практычнага ўзаемадзеяння з дарослымі і аднагодкамі. Кіруючы дзейнасцю дзяцей, мы, педагогі, знаёмім выхаванцаў з сімваламі дзяржавы, гістарычнымі асобамі, развіваем цікавасць да народных традыцый, фарміруем павагу да людзей іншых нацыянальнасцей. Перш за ўсё любоў да Радзімы пачынаецца з паважлівага стаўлення да самых блізкіх людзей — бацькі, маці, бабулі, дзядулі, з павагі да свайго дома, вуліцы, на якой дзіця жыве, дзіцячага сада, школы, горада. Усяму гэтаму мы імкнемся навучыць дзіця.

У рабоце з дзецьмі дашкольнага ўзросту выкарыстоўваюцца разнастайныя сродкі навучання і выхавання. Актыўна ўключыць выхаванцаў у пазнавальную дзейнасць дазваляе інтэрактыўны плакат. Інтэрактыўны плакат — гэта спосаб візуалізацыі інфармацыі на аснове аднаго малюнка, да якога прымацоўваюцца спасылкі на вэб-рэсурсы і інтэрнэт-дакументы, мультымедыйныя аб'екты: відэа, аўдыё, прэзентацыі, слайд-шоў, гульні і г. д. Перавага інтэрактыўнага плаката над іншымі сродкамі нагляднасці ў тым, што ён

дапамагае засяродзіць увагу на асноўных паняццях, наглядна іх прадэманстраваць, засвоіць, замацаваць і сістэматызаваць матэрыял па абранай тэме і пры гэтым актыўна ўключаць гадаванцаў у працэс пазнання.

Асаблівую ўвагу у працы на занятках ва ўстановах дашкольнай адукацыі з электроннымі сродкамі навучання неабходна надаць працягласці іх выкарыстання (патрабаванні адзначаны ў зменах і дапаўненнях пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 7 жніўня 2019 года № 525 ад 26 верасня 2024 года № 663 у табліцы № 2 “Рэжым працы з электроннымі сродкамі навучання”). Для дзяцей ва ўзросце ад 5 да 6 гадоў колькасць заняткаў з выкарыстаннем электронных сродкаў навучання не павінна перавышаць больш за 2 разы на тыдзень. Працягласць бесперапыннага занятку, звязанага з фіксацыяй погляду на відэаманіторы пры выкарыстанні інтэрактыўнай дошкі, 5 хвілін, сумарная працягласць 15 хвілін.

Прадстаўлены інтэрактыўны плакат зроблены з дапамогай сервіса LearningApps. LearningApps прызначаны не толькі для працы з гатовымі шаблонамі, але і для стварэння ўласнага кантэнту з дабаўлением спасылак, пытанняў, відэа-, аўдыёфайлаў і г.д. LearningApps захоўвае ўсю інфармацыю ў воблаку, таму працягнуць працу з сэрвісам можна на любым камп’ютары.

У кожнага з удзельнікаў ёсць QR-код, з дапамогай якога можна адкрыць плакат на ноўтбуку (кожная каманда скануе QR-код, адкрывае плакат). Далей на канкрэтным прыкладзе разглядаюцца этапы стварэння і напаўненне інтэрактыўнага плаката.

Першы этап у стварэнні інтэрактыўнага плаката – гэта фармулёўка тэмы, вызначэнне мэты стварэння плаката, мэтавай аўдыторыі. Каманды атрымліваюць заданне прыдумаць назву інтэрактыўнаму плакату, мэту яго выкарыстання на вучэбных занятках.

Прадстаўлены ўзор інтэрактыўнага плаката складаецца з 4 рубрык:

Сям’я.
Беларусь – мая старонка.
Мой горад Полацк.
Назаві выраб народнага рамяства.

Удзельнікі выходзяць праз QR-код на старонкі інтэрактыўнага плаката LearningApps і атрымліваюць наступнае заданне.

Другі этап сумеснай працы – сфармуляваць мэту і распрацаваць умову выканання практыкаванняў для выхаванцаў на аснове прапанаванага зместу старонак інтэрактыўнага плаката. Мэта павінна адпавядаць узросту дзяцей, заданні быць даступнымі і зразумелымі дзецям. Удзельнікам можна карыстацца вучэбнай праграмай (каманды выконваюць заданне).

Слова да ўдзельнікаў:

Усе мы ведаем, што першая ступень выхавання – гэта сям’я. У сям’і дзіця вучыцца любіць, спачуваць. Ва ўмовах сям’і складаецца эмацыйна-маральны досвед. Вельмі важна давесці бацькам, што развіццё асобы дзіцяці не павінна ісці стыхійным шляхам. Такім чынам, першая старонка інтэрактыўнага плаката ***“Сям’я” (малюнак 1).***

Матулька, татуля, бабулька, дзядуля, сястрычка,
і брат мой, і я – усіх нас сямёра, у згодзе,
без гора жыве-пажывае сям’я.
У хаце й ля хаты з нас кожны заняты;
як пчолы ці як мурашы,
сваёй талакою на фоне спакою
шчыруем штодня ад душы.
Спраўляючы святы, мы песень багата
спяваем усёю сям’ёй,
Любоў тут пануе.
Сямейку шануе з нас кожны ўсёю душой.
(В. Жуковіч)

Наступная частка інтэрактыўнага плаката называецца ***“Беларусь – мая старонка” (малюнак 2).***

Малюнак 1. – Скрыншот старонкі інтэрактыўнага плаката “Сям’я”

Малюнак 2. – Скрыншот старонкі інтэрактыўнага плаката "Беларусь – мая старонка"

Твая Беларусь
На карце вялікага свету
Яна як кляновы лісток,
Песня гарачага лета,
Крынічнай вады глыток.
І ты яе запомні імя,
Як неба, сонца і зару.
Твая зямля, твая Радзіма
Названа светлая: Беларусь! (Ю. Свірка)

Камандам прапануецца знайсці герб вобласці і злучыць яго з асноўным элементам.

Наступная старонка інтэрактыўнага плаката ***"Мой горад Полацк" (малюнак 3).***

"Нам, дзецям Полацкай зямлі..."
Нам, дзецям Полацкай зямлі,
Пашчасціла там нарадзіцца,
Дзе Рагвалод калісь хадзіў,
Скарына пачынаў вучыцца.
Дзе крокі першыя, як мы,
Рагнеда, Сімяон рабілі,
Там, дзе насупраць сілам злым,
За шчасце нашае малілі.
Сабор Сафійскі – карабель,
Плыве Дзвіной у гордай плыні
Ды толькі з-за чужых зямель
Любімы горад не пакіне.

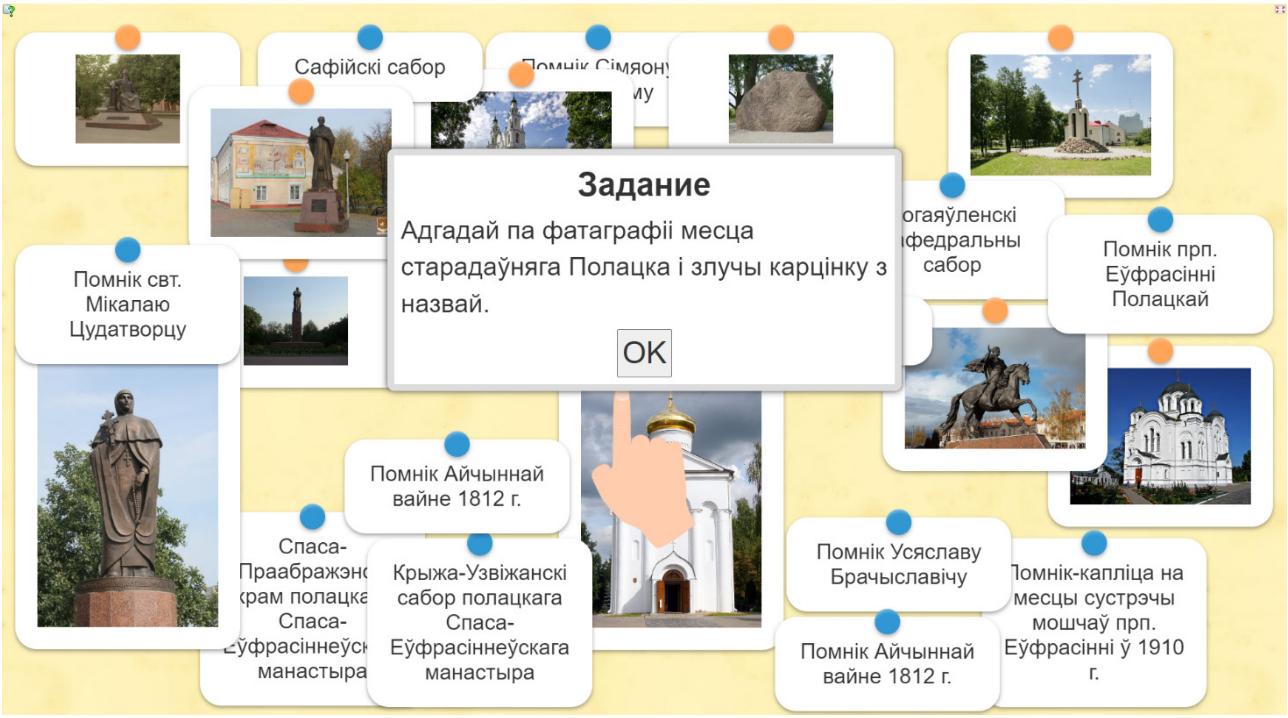

Малюнак 3. – Скрыншот старонкі інтэрактыўнага плаката "Мой горад Полацк"

Барысаў камень з тых вякоў
Стаіць ля вечнае Сафіі.
І нешта кліча зноў і зноў
Пабыць ля слаўнае святыні.
На ўзбярэжжы Палаты
Царква святое Еўфрасінні.
Прыдзі сюды і ўбачыш ты:
Над ёй аблокі ў небе сінім.
Хай будзе неба над табой
Заўсёды чыстым, горад мілы.
Хто да цябе з мячом прыйшоў,
Тут і знайшоў сваю магілу.
Нідзе на свеце не знайсці
Такой красы, такой прыроды.
Цябе заўсёды буду сніць.
Люблю цябе, мой горад родны. (А. Баханькоў)

Апошняя старонка плаката ***"Назаві від народнага рамяства" (малюнак 4)***. Знаёмства дзяцей з вырабамі народных майстроў дазваляе зацікавіць іх беларускай культурай, пазнаёміць з мінулым і сучаснасцю нашага народа, дапамагае засвоіць звычаі і традыцыі, якія перадаюцца з пакаленнямі.

Удзельнікам каманд неабходна прыдумаць подпісы да кожнага малюнка.

Трэці этап працы. Удзельнікам прапаноўваецца падрабязная інструкцыя-памятка па стварэнні інтэрактыўнага плаката ў праграме LearningApps. Кожны можа пакарыстацца памяткай з дапамогай QR-кода і стварыць свой інтэрактыўны плакат, прыдумаць заданні, расказаць, якім зместам яго можна напоўніць.

Чацвёрты этап працы каманд. Падвядзенне вынікаў уключае абмеркаванне прадстаўленых камандных ідэй па тэматыцы інтэрактыўных плакатаў, абмен уражаннямі (педагогі перадаюць васілёк з пажаданнямі адзін аднаму).

Такім чынам, крытэрыямі эфектыўнасці работы па грамадзянскім і патрыятычным выхаванні дзяцей дашкольнага ўзросту з'яўляецца станоўчая дынаміка асобаснага росту дзяцей, павышэнне іх інфармацыйнай і краязнаўчай дасведчанасці, праяўленне цікавасці дзяцей і бацькоў да гісторыі і культуры роднага краю, сваёй краіны. Вынікам сваёй працы педагогі лічаць станоўчы ўплыў выкарыстання ў працэсе грамадзянскага і патрыятычнага выхавання дзяцей старэйшага дашкольнага ўзросту інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій, а менавіта – сродкаў візуалізацыі інфармацыі. Выкарыстанне інтэрактыўных плакатаў, прымяненне QR-кодаў, якія змяшчаюць дадатковую інфармацыю, дазваляе паказаць культурныя каштоўнасці Беларусі ў даступнай для выхаванцаў форме, развіваць цікавасць да роднага краю і беларускай мовы.

Спіс літаратуры

1. Кашлеў, С.С. Технология интерактивного обучения / С.С. Кашлев. – Минск: Белорус. верасень, 2005. – 176 с.

2. Конструктор интерактивных заданий [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://easveta.adu.by/index.php/distancionni-vseobuch/obuchenie-online/servisy-dlya-sozdaniyainteraktivnykh-uprazhneniy/58-learningapps. – Дата доступа: 12.09.2022.

3. Облако слов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://easveta.adu.by/index.php/distancionni-vseobuch/obuchenie-online/sredstva-vizualizatsiiinformatsii/78-oblako-slov. – Дата доступа: 12.09. 2022.

4. Образовательный стандарт дошкольного образования (утв. постановлением Министерства образования Республики Беларусь от 04.08.2022 №228 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: https://www.adu.by/ru/homeru/obrazovatelnyj-protsess-2023-2024-

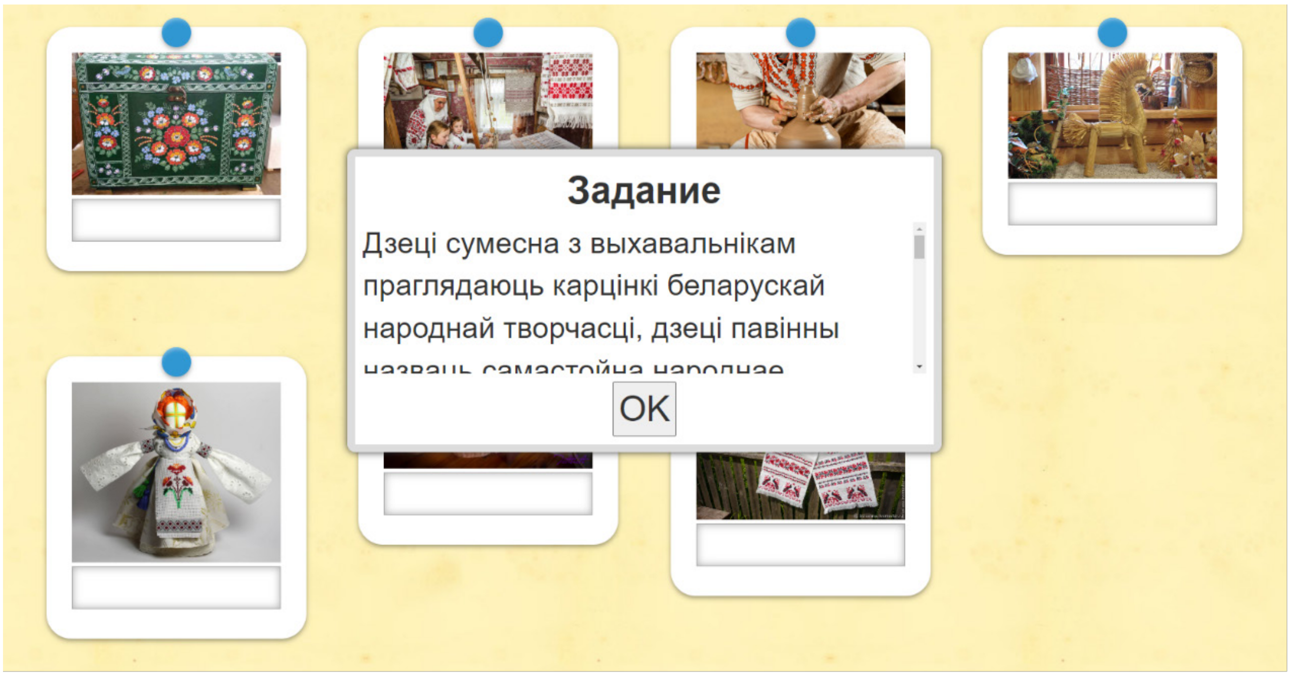

Малюнак 4. – Скрыншот старонкі інтэрактыўнага плаката "Назаві від народнага рамяства"

uchebnyj-god/doshkolnoe-obrazovanie?format=html. — Дата доступа: 02.08.2022.

5. Учебная программа дошкольного образования для учреждений дошкольного образования с русским языком обучения и воспитания [Электронный ресурс]. — Режим доступа: https://www.adu.by/ru/homeru/obrazovatelnyj-protsess-2023-2024-uchebnyj-god/doshkolnoe-obrazovanie?format=html. — Дата доступа: 10.08.2022.

Дата поступления в редакцию: 02.08.2024